

„Edinost“

Izhaia enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6 uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za vsako kratko naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do madi oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijska lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu.

Voditelj je mi — slovanski.*)

Malokatera volitev v državni zbor je v Sloveniji vzbudila toliko zanimanja, kolikor v ponedeljek završena dopolnilna volitev po odstopu grofa Coroninijaz. Zanimanje je bilo tem večje, čim se je vnel pred par leti razpor v Sloveniji uprav tam, kjer lokav in premeten sovražnik preži na Slovence, in kjer prav samo eden glas odločuje v dež. zboru. Če kje, razven Kranjske, morejo Slovenci za sedaj dospeti do kakih znatnih in pomembnih uspehov, je to možno le na Goriškem. Uprav tu treba na narodnem polju največje zločnosti, največjega samozatajevanja posamičnih voditeljskih oseb z ozirom na njihova svojstva in njihove vsebne nagone, tu treba največje dalekoglednosti in bistrosti. Tu treba temeljitega znanja slovanske zgodovine, slovanskega svojstva, in kremenitega značaja.

Nam, ki živimo drugod na Primorskem in ki s paznim okom opazujemo narodno gibanje na Goriškem in ki se nam zdi čudna marsikatera reč, ne prihaja na misel sveto-vati Goričanom, naj si volijo tega ali onega, ker bi se nam lahko očitala usiljivost in ker domačini gotovo bolje poznajo posamična osobna svojstva. Zdaj pa, ko je dopolnilna volitev završena, in ko je na veliko začudenje iz volilnega boja vzkrnil zmagalet — isti odstopivši grof Coronini, ki je mnogo vzrokov navedel za to, da se je čutil primorzanega odstopiti, zdaj, ko je neki svečenik iz Istre v „Edinosti“ izrekel drastični stavek: „Svet je lump“, zdaj pa moram tudi jaz reči svojo. Nastopili so bili trije ponudniki, hodiš naravnost ali ne naravnost; dejstvo je, da so se Slovenci razcepili na tri stranke: zmagal je Coronini. Mnogo, mnogo let se že čudim in se ne morem načuditi Slovincem, da toliko klečeplazijo pred plemenitši, ki niti ne znajo slovanski. Kako slovansko prepričanje morejo imeti taki gospodje, katerim niti ni do tega, da bi se dobro naučili jezika tistega naroda, med katerim kakor zastopniki v deželni zboru zavzemajo najodličnejšo narodno službo! Od časov Karla Velikega do 1848. l. je plemenitaški stan stiskal naš narod in dozdeva se nam, da se je to 1000-letno robovanje tako

zateplo v srea pohlevnih Slovincem, da brez plemenitšev v državnozborni delegaciji sploh ne morejo biti. Mislijo-li Slovenci, da nam ti gospodje kaj pomorejo po tistih svojih visokih zvezah? — Do zdaj še nič. O izberi kandidatov za državno poslanstvo vladajo v Sloveniji docela zastareli in filisterski nazori. Novo stoletje nastopa in napoveduje se nam novi časi in se tudi prikazujejo. Slovincem se ni treba zvijati okolo grofov, baronov in reichsritterjev, ampak ozrmo se na domače sinove, ki so bistrega uma!

Drugega kandidata, dr. Staniča, niti ne poznamo osebno; tudi mu ne odrekamo dobre volje, koristiti Slovincem. Čudno se nam zdi samo to, da goreč Slovinci in sposoben mož delo narodnih mož toliko let hladnokrvno gleda od strani. Ne spominjamo se, da bi bili dozdaj kaj slišali o kaki požrtvovalni ljubezni Staničevi do Slovincem. Da se je v svoji praksi posluževal slovanskega jezika in v primernih slučajih zastopal načela jednako-pravnosti pred sodiščem, je to tako naravna stvar, da ni nobena zasluga.

Popolnoma neorganizovan in v nas Slovincem preveč preziran pa je stan časnikarjev, ki ima velike zasluge za razvitek slovenstva.

Kdor je v zadnjih 15 letih pazno zasledoval delovanje slovanskih časnikarjev, občudoval je modre in dalekogledne sestavke, ki jih je pisal Primorec Fran Podgornik, po našem menenju najbistro-umnejši slovanski politik v Avstriji. Kolikorkrat je on v svojem „Slovenskem Svetu“ celó Mladočhe opozarjal na njihove načelne in taktične napake, izkazalo se je, da je mož imel prav. Kolikor je meni znano, je tu zdaj prvokrat v Slovincem povzdignjen glas: Slovinci, svoje bistre in zasluzne, požrtvovalne časnikarje morate zanaprej v poštev jemati o izbiri ranju kandidatov za državni zbor! Za vsaki volilni kraj bi bila čast, da bi ga zastopal mož tako bistrega uma, kakoršen je Podgornik.

Na Francoskem časnikarji postajajo celó ministri, samo na Slovenskem so prezirane pare, in ob desetletnici mukotrpnege dela in ubijanja svojega zdravja dobivajo — zlato uro z verzičco. Grajsčaki pa naj le ostanejo na svojih gradovih in če jim je dolg čas, naj gredo na lov!

Levstik je bil izvrsten politik; on je pi-

ž njim v ravni smeri, in veter je nesel evetje, in evetje je bilo moj kašipot.

Šel sem, se ustavil, obrnil . . .

Prelepa je bila!

Cvetje z njenih prsih mi je bilo premalo. Naj poskusim med teh rudečih ustnic, naj čutim utripe deviškega srea!

Vračal sem se k njej, ona pa se je umikala.

Vsa čarna podoba je splavala v blede sene; samo velike svetle oči še vidim v daljavi . . . dve lučici . . . ena luč . . . veša . . .

Da, tako je bilo.

Spoznal sem jo, duhovito, dobro devo. Zaljublil sem se v njeno dušo. Utrinki njene srea naj bi mi kazali pot v življenju, meni in tisočem drugih, ki čitajo njene poezije.

A jaz sem hotel več, preveč!

In ona se umika, zginja . . . Dve očesi, eno samo trepetajočo luč še vidim . . . vešo . . .

Jaz hitim za njo in padam. Padam s skal ob Devinskem gradu, v prepad, v morje sto . . . tisoč metrov . . .

Kako sveži so valčki! Kako mi božajo vroča lica . . . Minila je svinčena teža z nog, izdahnila je obstreljena tičica v prsih, skozi možgane ne vleče več nihče nerodne verige;

sal izborne članke, a ker ni imel v dobi 17 let nobene službe, so Kranjci rajši volili onega grofa Hohenwarta, ki je slovanske državne poslanece le zadrževal od odločnega postopanja.

Moja želja je, da novo leto in potem novo stoletje pridobi slovenskim „možem od peresa“ — kakor je pokojni Žvab imenoval žurnaliste — tisto stališče v organizaciji slovanskega naroda, katero jim gre po zaslugah in po trudopolnem delu.

Saj tudi Čehi postopajo tako in jeden izmed njihovih največjih parlamentareev je bil tudi časnikar — namreč pokojni Eym!!

Goriška volitev me je prisilila, da sem te misli spravil v javnost.

Trst, dne 31. januarja 1900.

Megalomanija, ki nima para!

Pod tem naslovom nam pišejo: Vaša vest v sinočnji „Edinosti“ o sklepih italijanskih zaupnikov na tajnem shodu minole nedelje menda ni presenetila nikogar. Onemu, ki pozna te ljudi, ni trebalo ravno, da je nadahnen proroškim duhom, ako je hotel izražati že v naprej, kaj bodo zahtevali ti gospodje. Po vsem dosedanjem nastopanju njihovem, po prirojenem jim komedištvu, po drznosti, ki jim je drugi jaz, po gospodstvaželnosti njihovi, ki ne pozna mej, po razbrzdanosti njihovi, tej posledici potuše, ki so jo vsikdar dobivali od avstrijske birokracije, iz kratka: po vseh okoliščinah, ki so se zlepe v njih do megalomanije, ki nima para na božjem svetu, je bilo predvideti, da bodo negirali avstrijske zakone in avstrijsko ustavo, v kolikor namreč naj bi tudi primorski Slovani uživali nje dobrote. Zato sodim jaz, da je slavno uredništvo „Edinosti“ v zmoti, ako meni, da bi sklep Italijanov zahteval le toliko, da bi se uzakonilo stanje, kakor je sedaj (in naj je le skrajno krivično za Slovence in skrajno ugodno za Italijane)! Moje prepričanje je marveč, da so italijanski zaupniki posegli veliko više, ali bolje rečeno, po stanju v onih minolih časih, ko ni bilo še zakonov o jednakoopravnosti, ko slovanski jezik ni užival niti ne mrve pravice, ki jo uživa sedaj vsaj tu in tam, ko je bil marveč brezpraven suženj, prognan od vseh poljč javnega življenja in stisnjen le v koče siromakov!

le luknjica je ostala, fino obrobljena luknjica devetih milimetrov v premeru . . . Roke niso več otrpnele; gibljejo se, plima jih ziblje, njih in dolge noge, kakor čudnolike pomorske rastline. Privoščim vam to veselje, roparji pomorskih voda! Dober tek! . . .

Čuj, nekdo trka na vrata.

Kaj je to? Morda sem samo spal, samo sanjal? Ali nisem umrl? Zakaj nisem? Bilo mi je tako dobro v vsemirju . . .

Kdo si, temni mož? Ali te je poklicala gospodinja? Saj nisem zahteval zdravnika.

Ne razkladaj svojega orodja na šibki mizici. Stere jo, in jaz bom jo moral plačati, čuješ?

Kaj hočeš se svojimi lancetami, s tolikimi bodaleci, in tiste množestevilne steklenice, v kaj ti bodo? Tudi baterijo si izvlekel iz žepa . . . vse iz jednega žepa. A, Röntgenove žarke proizvajaš?

Pa čuj, odloži havelok! Ostudna tekočina se cedi iz njega. Kje si se vlačil? Po Stigu (v grškem bajeslovju reka v podzemlju) dišiš . . .

Ah, kake redove nosite, gospod profesor! Vsa prsa so rudeča, kakor kri . . . Kaj, morda se pod modernim bon-jourom skriva rudeči trik? Tudi turški red ste zaslužili nekje, paša-efendi? Kaj pomenja konjski

Na to stanje onih temnih časov našega duševnega življenja mislijo gospoda in jaz ne dvomim, da bi hoteli to stanje uzakoniti!!

In to je megalomanija, ki nima para. Nesramnost je po zahtevi sami, a nesramnost tudi po času, v katerem stavijo to zahtevo. Oni hoté kopirati Nemce, da-si stoje poleg Nemcev kakor raztrgan berač poleg generala v blesteči uniformi! Ali bi bilo morda še bolje rečeno: kakor komedišas poleg resnega človeka. In v hipu, ko so vsi ljudje — in gotovo tudi vsi trezni Nemci sami — uverjeni, da se zahteva močnih Nemcev po uzakonjenju nemščine kakor državnega jezika ne izpolni nikdar, ker bi vsaki poskus od zgoraj za tako uzakonjenje mogel provzročiti, če ne že katastrofo hkratu, pač pa gotovo začetek koncu, začetek podiranju: v takem hipu zahtevajo naši Italijani, te ničle, ako ne stoji pred njo tuja enojka, naj se naše pokrajine izločijo iz območja veljavnosti temeljnih zakonov avstrijskih!! In to jedino zato, ker tako zahtevajo njih tradicijsni, brutalni, nasilni in tiranski instinkti, njihova urav, ki si ne more misliti življenja brez tiranov in brez sužnjem, brez kladiva in brez nakovala. In da zahtevajo kršenje zakonov, rušenje človeškega in božjega prava v namen, da njih manjšina naj postane uzakonjeno kladivo, slovanska večina pa uzakonjeno nemo nakovalo, v tem je megalomanija, ki nima para, v tem je — blaznost moralno propale oligarhije! Na nas Slovanih, in sosebno na naših zastopnikih je, poskrbeti za to, da take ljudi povsodi začno gledati od ene strani, ki — ni resna.

Politični pregled.

TRST, 31. januarja 1900.

Ministerski predsednik Körber uradnikom. Iz dotične brzojavke v sinočnji številki so izvedeli čitatelji o navodilih, ki jih je ministerstvo za notranje stvari razposlalo podrejenim oblastim v ravnilo e. kr. uradnikom. Sodba naša je kratka: teh navodil ne moremo ni grajati ni hvaliti. Predobra in preumestna so, da bi jih grajali; preumestna so sama ob sebi in hkratu presplošna, da bi jih mogli hvaliti. Taka so, da bi jih moglo in moralo izdati vsako ministerstvo, ako mu je kaj do lastnega ugleda in dobrega glasu. Umevno je, da je dolžnost uradnikom, da ustrezajo zahtevam občinstva — ako te le ne

rep? Kje ste si pa nogo pohabili? Zdi se mi prava Mefistofelova noga . . .

Povzdignite, no, malo cilindri! Naj vidim, če se morda ne skrivajo pod lasmi prav majhni rozički!

Pa, vi ste, gospod doktor, ali krvnik, ali pa satan . . .

Doktor pa je molčal. Tiho je nastavlil električni aparat na ponočno mizico ob vzglavju, sklenil je električni tok, nastavlil temno ploščo, pa me razsvetljeval in fotografiral od pet do glav . . .

— Vidiš prijatelj, noge imaš celó zdrave. Pozna se jim, da si mnogo peš hodil . . . Da, da, spominjam se, bil si nekakov deseti brat . . .

— Želodec je sicer slab, zadnji čas brez apetita, pa dobra dijeta bi vse popravila. Sicer pa imam tam-le več izvrstnih zdravil . . . In pokazal je nebrojno število čašic, na katerih sem čital napise: karbolova kislina, opij, bella donna, arzen, strihnin in kaj vem še . . .

— Par kapljice, pa bo želodeček popolnoma normalen. Pozna se mu, da si večkrat trpel glad . . . Bil si morda dijak in slovanski žurnalist? . . .

(Pride še.)

PODLISTEK

Zdravnika.

Spisal Stanetinski.

Ležim sam v svoji mali sobici na pet oglov. Od zunaj odmeva veselost živahnih otrok; moja družica je žalost.

Svinčena teža mi leži na nogah. Zdi se mi, kakor da nosim pas od jezeve kože; o vsakem dihljenju me rani. V prsih je vihar. Tako trepetam v zadnjih trenutkih — obstreljena ptica . . . Skozi glavo mi vlačí neviden mučitelj drobno verzičco, od levega senea proti desnemu . . . To čutim natanko. Kako to ruje v možganih! Kako pripogiba in nateza rudeče žilice, kako trga blede nerve! To je veriga vedno ponavljajoče se misli, in vsaki člen pomenja: Ona me ne ljubi!

Ona, edinica, kateri ni podobne! Ona, moja vila, ki sem jo našel za hude ure v temnem gozdu. Na skali, na baržunastem mahu je sedela, ovita v belo krilo, vsa mladost, vsa čistost . . . Na glavi ji je počival pester veneč, na deviških prsih šopek bujnih cvetlic.

Zašel sem bil, nisem vedel izhoda . . .

Prosil sem jo, da mi pokaže pot.

In vzela je šopek iz nedrij, mahnila

nasprotujejo zakonitim in javnim ozirom — ne da bi se dajali zavajati od nebitvenih pomislekov. Samo ob sebi umevna dolžnost uradnikov je, da hitro rešujejo vloge in da je obveščanje pristojno z vsakomur, ne glede na osebo. Samo ob sebi umevno je, da morajo imeti uradniki javni blagor pred očmi ter podpirati kulturni in gospodarski razvoj prebivalstva.

Vsako ve, da je le tako postopanje uradnikov v podlogo njih ugledu in uplivu, kakor je tudi notorična stvar, da morajo uradniki uporabljati zakon, kadar je javni mir v nevarnosti. Najbolj samo ob sebi umevno pa je, da zahteva nepristranost uprave, da uradnik, ko vrši svojo službo, ne kaže svojega političnega mišljenja!

Vse to je lepo in pravo ali presplošno. Gledé varstva javnega miru odloča čisto subjektivni moment uradnika ali pa celó njegovo politično mišljenje, ko sodi: kje se pričinja nevarnost za javni mir. Kolikokrat se dogaja, da se jeden uradnik kar smeje drugemu, ki je kako stvar smatral grozno resno, bodisi da ga je zavajala snovitost do osebe ali stranke! Saj niti ne treba, da o tem naravnost kaže svoje politično mišljenje in vendar ga to osebno mišljenje zavaja k činom, ki — niso bili potrebni in so čisto podobni šikani.

Naše menenje je torej, da uradnikom ne treba toliko praviti, kaj jim je storiti in kako se vesti — saj to navadno sami vedo —, marveč jim treba povedati z vso zaresnostjo, česa jim je pričakovati, ako ne bodo postopali tako, kakor vedo, da morajo postopati. To bi več koristilo, nego vsa lepa navodila.

Spor med Italijo in Turško. Med tema dvema državama je nastal konflikt iz nenavadnega vzroka. Nedavno temu je neki brezvestnež zavel neko 15-letno italijansko podanico, Silvijo Gemelli ter jo prodal v harem nekega turškega častnika. Italijansko poslanstvo v Carigradu je protestiralo in uspeh je bil ta, da so Silvijo spravili v Carigrad, kjer jo drže že pet dni v pravosodnem ministerstvu. Italijanski poslanik zahteva, da se dekletu izroči poslanstvu, a turška vlada se brani, češ, da je Gemelli po turškem zakonu že polnoletna ter da je prestopila v turško vero. Dogodek bi lahko imel resne posledice; ako Turki ne popuste od svojega stališča, bi lahko dovedel celó do tega, da se prekine diplomatska zveza mej obema državama.

Angleški parlament in vojna v južni Afriki. V tako težkih okoliščinah se še ni zlahka sešel starodavni angleški parlament, kakor se je včeraj. V južni Afriki je padel na ponosni Albion udarec za udarecem. Niti enkrat še si angleška javnost ni oddahnila tekom treh mesecev, kar traja ta krvavi ples. Pač, enkrat! Ko so Bullerjeve čete prekorale Tugelo, takrat je angleško novinstvo kliealo samozvestno: to je začetek konca boerskih republik, to je prva etapa v ustanovitvi angleško-afriškega gospodstva, ki bi segalo od Nila do Kapa. A kako bridko razočaranje. Bullerjeve čete so morale bežati nazaj čez Tugelo. O drugih avspicijah bi se sešel angleški parlament, če bi general Buller namesto svojega običajnega »Obžalujem...« lahko brzojavil: Ladysmith je svobodna! Tekli so že potoki angleške krvi, tekli zastoj. A to ne bi bilo najhuje. Huji udarec je ta, da je sedaj razkrita vsa nespособnost Anglije za vojno na kopnem, da je uničen ugled Anglije kakor vojne sile. Kateri velevlast se bo odslej bala angleškega rožljanja z sabljo, kakor je bilo do sedaj?! To so torej historijski trenotki angleškega pada z višine nje fiktivne sile. Po menenju strokovnjakov ni nobene nade več, da bi se Angležem sreča obrnila na bolje.

Toliko bolj se mora torej svet čuditi bojevitosti angleških državnikov in govornikov v parlamentu, katerih tenor je bil ta, da treba Boerce zmleti na vsaki način in za vsako ceno. In celo opozicijonalcem so trobili v ta rog, dasi niso priznawali vladi z najpikrejšo kritiko.

Zanimivo je, kako sodijo Rusi, ti tekmeči Angležev. »Novoje Vreme« odločno obsoja angleško trmo, ki hoče vsekako nadaljevati to krvavo igro. »Svet« pravi, da je poslednji poraz Angležev dokaz, kako Bog čuva pravično stvar Boercev. »Herold« pa naglašja, da so se mednarodne razmere znatno spremenile ter da je evropsko diplomacijo minil strah pred nedokazano Angleško močjo in da je treba računati sedaj z vse drugimi konstelacijami na polju svetovne politike, kajti tradicijonelno ravnotežje je razbito.

Tržaške vesti.

Mestni svet tržaški je imel sinoči zopet sejo, ki je bila zanimiva zaradi tega, ker je župan dr. Dompieri v isti grozno pogorel, takó, da »Piccolo« že zahteva, naj župan izvede posledice iz sinočnih dogodkov.

Nič sporazumljenja! Prepoved, ki jo je izdala redarstvena oblast proti metanju takojimenovanih serpentin v sedanji predpustni dobi, je prišla predvčeraj v razpravo tudi v mestnem svetu. Ta razprava ni bila brez važnih momentov. Svetovalec Venezian je interpeliral, da-li je res, da je bila rečena prepoved izdana vsled inicijative magistrata? Župan je zanikal to, asesor dr. Lanzi pa je pojasnjeval, da magistratu je došel dopis redarstvenega ravnateljstva, v katerem so bile označene nevarnosti vsled metanja serpentin za nastanek požarov. Ta dopis je magistrat odstopil povestju gasilcev, a le-to je povdarjalo, da se oni papirnati pasi zapletajo v žice telefona in brzojava in so lansko leto res motili funkcioniranje telefona in signaliziranje nevarnosti. To menenje gasilcev je bilo predloženo odseku za požare in le-ta se je pridružil menenju redarstva. Iz tega izhaja, da o kakih inicijativah magistrata ni govora. Pa saj dotično naznanilo samo pravi, da se je prepoved izdala v sporazumljenju (»concerto«) z magistratom.

Svet Venezian se je sicer zahvalil na teh pojasnilih, želel pa je, da župan ukrene potrebno, da se magistrat o prvi priliki reši iz tega »koncerta« z redarstvom! In gospod župan je zagotovil, da se bo bavil s to željo.

Torej nič sporazumljenja, nič »concerto«. Nočemo ugrabiti sicer, da-li slavna državna oblast tudi ta afront, kateremu je namen zasmeševanja očividni, spravi mirno v žep, kakor je že toliko drugih, le povdariti smo hoteli, da želja Venezianova pač priča, kako se signori »čutijo«, sicer pa da je ta želja jako čudna in priča, da imajo gospóda jako malo srea in jako malo brige za koristi javne uprave, ki so vendar hkratu koristi javne blaginje!!!

Abstrahujmo od tega konkretnega slučajja, od vprašanja, da-li je bila prepoved metanja »serpentin« opravičena ali ne, in vprašajmo se le sè stališča javne koristi, oziroma dobre uprave, da-li je koristno, ako državna oblast, predno je izdala kako odredbo za javnost, povprašuje tudi avtonomno oblast za nje menenje?! Mi vsaj bi rekli, da je koristno. Vse kaj drugega je, ako državna oblast hoče pritiskati na avtonomno, ako jej hoče kratiti avtonomijo. Ali sporazumljevanje je koristno, je potrebno in bi morali celó grajati državno oblast, ako ne bi iskala takega sporazumljenja, kajti ob vprašanjih javne koristi je čisto avtonomni oblasti znan marsikateri pomislek, katerega državna oblast ni upoštevala. Ako se torej gospod Venezian zgraža nad vsakim »concerto con la polizia«, potrja le, kar je znano že davno in kar mi povdarjamo vedno, to namreč, da je laški gospodi nje strankarska korist, vzlasti pa neprestano povdarjanje njih idejalov, ki so sinonimni z njih odnekdanjim in sedanjim stališčem nasproti avstrijski državi, bolj pri sreju, nego pa skrb za dobro javno upravo! A le po dobri javni upravi, na kateri deluje harmonično vsi poklicani činitelji, morejo biti zavarovane vse javne koristi!

Madjarska ljubezen do dinastije. Te dni je bil v našem uredništvu neki Ljubljanečan, ki nam je pravil, da se je vozil z nekim Madjarom, ki je potoval v — Transvaal. Prepirla sta se o avstrijski in ogerski politiki in Madjar se je ujezil konečno, češ: »Kadar pobijemo kramarske Angleže v Afriki, tedaj pridemo nazaj in potem bomo vihteli naše sablje proti Avstriji!« V Nabrežini je izstopil, a prišel je za trenotek v kupé ter vrge Ljubljanečanu svoj podčastniški porte-épée z besedami: »Na, tu imate znamenje vašega cesarja, Jaz ga ne potrebujem in ne maram več — vi pa imate morda otroke!«

G. Elija Treves v nevarnosti, da ga — aretirajo. Istrski deželni odbor je naložil g. Trevesu, da pripelje iz graške bolnišnice nekega umobolnega moža. Iz bolnišnice do kolodvora je šlo vse gladko. Tam pa je bolnik zahteval, naj ga vedejo k cesarju ter začel zmerjati spremljevalca z grdimi psovskami, da je ropar, ubijalec itd. Občinstvo, ki ni vedelo, da ima opraviti z bolnikom, se je postavljalo na njegovo stran in malo da ni redarstvo g. Trevesa — aretiralo. Še le ko je vse pojasnil, je doobil pomoč, da so bolnika vrnili v bolnišnico.

V preiskovalnico tuk. bolnišnice so spravili včeraj 26-letnega Pavla Raffēja, natakarnja na nekem parniku, ker je videti, da je umobolen.

Na delu ponesrečil je včeraj delavec v Lloydovem arsenalu. 54-letni Nikolaj Zeiro iz zagate Galleria št. 6. Počila je namreč neka cev ter ga nevarno poškodovala. Spravili so ga v bolnišnico.

Samomor. 52-letni Ivan Piščane iz Rojana št. 221 se je včeraj opoldne obesil v svojem stanovanju. Vzrok samomoru je baje neozdravljiva bolezen.

Iz pred naših sodišč. Včeraj so bili na tukajšnjem deželnem sodišču obsojeni: 38-letna Apolonija Maglica iz Materije po §§ 197 in 201 kaz. zak. v pet mesecev težke ječe, ker je zatajila 8 napoleonov, ki jih je našla dne 1. decembra p. l. v neki trgovini v ulici Nuova. — 23-letni Ludvik Orkovec, ker je najel bicikelj, a ga zastavil, je obsojen zaradi goljufije v tri mesece težke ječe. — 48-letni Josip Škabar iz Komna, izgnan iz Trsta in že večkrat kaznovan, je dobil radi tatvine 6 mesecev težke, poostrene ječe.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 4.2, ob 2. pop. 6.2 C. — Tia-komer ob 7. uri zjutraj 7.4.6. — Danes plima ob 9.0 predp. in 10.25 pop. Oseka ob 3.14 zjutraj in ob 4.0 pop.

Slovenska dekliška šola družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu priredi dne 4. februarja t. l. v »Sokolovi« telovadnici na Korsu (Monte verde) ob 5½ uri popoldne svojo slavnostno veselico s petjem, izvajanjem žive podobe in s predstavo igre »Iz Marijinega srea«. Vse uloge bodo izvajale naše slovenske deklice, nada naše boljše bodočnosti.

Vstopnine na veselico bo 40 stotink; čisti prihod je namenjen za urejenje slovenske dekliške obrtne šole; zato blagodarnosti dobrotnikov naše šole niso stavljene meje.

Slovenski »Sokol« v Trstu, prepustivši za ta dan svoje prostore naši šolski mladini, dal je odduška vzvišeni svoji nalogi, vzgajati, povspesevati, braniti vse, kar je slovenskega. Za »Tržaškimi sokoličji«, divnimi našimi junaki — hajd vsi tržaški Slovenci! Torej v nedeljo ob 5½ uri zvečer v sijajnih »Sokolovih« prostorih pri »zelenem hribu« (Monte verde) na Korsu — na svidenje!

Deška šola sv. Cirila in Metoda priredi na Svečnico 2. februarja v prostorih »Slovenske čitalnice« veselico s sledečim vsprejemom: »Letni časi« (I. Petz), izvaja dvoglasni deški zbor s spremljevanjem glasovirja in harmonija. 1. Uvod s koralom. 2. Bližanje Vesne. 3. Pomladna pesem (valček). 4. Poletna (polka). 5. Jesenska (mazurka). 6. Sveta noč. 7. Zimška koračnica.

Med posamičnimi točkami pevskega zbora se bodo vrstile primerne deklaracije. Morgot: »Kralj v kopelji«, deški prizor v treh slikah. — Na obilno udeležbo vabi vodstvo.

Ples pekovskih pomočnikov bo v nedeljo dne 11. februarja v redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti«. Sviral bo vojaški orkester. Pred odmorom bo lep kotiljon. Začetek ob 10. uri. Ustopnina za enega gospoda z dvema gospema 2 kroni, vsaka gospa več plača eno krono.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nemška kultura. Nemško-nacionalni »Grazer Tagblatt« je priobčil tako nesramen dopis iz Opatije, da moramo priznati, da kaj tako surovega nismo zlepa čitali v kakem javnem listu. Odstavek tega dopisa slove v prevodu: Kakor civilizovani Evropejci izvestne parazite ali parazitistične bolezni raznaša v druge kraje sveta, tako vlačí nemški kulturonosci seboj svojega »behma«, svojega Čeha. Tako smo tudi tu dospeli do glasbe, sestavljene od Wenzels-läusse, katerim je na čelu kapelnik Frisek. — Iz ljudmi, ki s parazitizmi-šiveci zasramujejo narod češki, sedajo Čehi za konferenčno mizo. To je pač že višek samozatajevanja.

× Razpisana služba. Na e. kr. okrajnem sodišču v Poreču je razpisana služba sodnega sluga (raznašalec). Prošnje je vložiti do 21. februarja t. l. na predsedništvu e. k. okrožnega sodišča v Rovinju.

× Razpis službe za gradnjo cerkve v št. Andrežu pri Gorici. Dne 12. februarja t. l. se odda v občinski pisarni v št. Andrežu pri Gorici na javni dražbi gradnja tamošnje nove cerkve. Delo

je cenjeno na 32.929 gl. 33 nč. Načrti in pogoji so razgrnjeni ob uradnih urah v imenovani občinski pisarnici do dneva dražbe. Vsaki dražitelj mora položiti 10% varščine.

× Italijani naše vojne mornarice. Iz Materade nam pišejo: Večkrat imam priliko imeti v rokah knjižice naših vojakov tudi od vojne mornarice; in dasi vsi ti govorijo doma samo hrvatsko, knjižice molče o tem, pač pa pravijo, da isti: spricht italienisch. To so torej tisti Italijani v vojni mornarici, o kateri govori admiral Spaun. Seveda, krivnjo na tem ima tudi lažnjivi popis ljudstva, kjer so nas stavili vse za Italijane, a tudi ni nobeden tega ni zahteval niti znal za to, Brižna statistika!

× Pevsko društvo »Nabrežina« v Nabrežini bo imelo svoj redni občni zbor ter volitev novega odbora dne 4. februarja ob 3. uri pop. v društvenih prostorih. Odbor.

× Protimadjarske demonstracije na Reki so se razširile že celó na gledališčne igralce. Predvčerajšnjem se je imel mej igro vršiti madjarski ples »Kör«. Godba je zasvirala poskočno melodijo, igralci pa, mesto da bi zaplesali, so ostali na svojih mestih ter se posmehovali orkestru. Občinstvo je seveda pozdravilo to z šumnim plaskom in Madjare bi to vsekako smelo vzbuditi iz njih sladkih a norih sanj, da bi spremenili Reko v madjarsko »gmajno« in Adrijo v madjarsko morje.

Vesti iz Kranjske.

* Slovenski napisiv Ljubljani. Iz Ljubljane nam pišejo: Občinski svetljubljanjski je v svoji javni seji dne 30. t. m. pretresal znova vprašanje o samoslovenskih uličnih napisih. Dr. Ivan Tavčar je pojasnil stališče, katero je zavzemal deželni odbor kranjski, ko je vložil pritožbo na vis. e. kr. ministerstvo za notranje stvari zoper sklep obč. sveta, da se imajo nabiti izključno samoslovenski napis. Vsled tega pojasnila — menim — ne bo vse resnica, kar je »Edinost« poročala o tej stvari v svojem uvodnem članku z dne 29. t. m. št. 23. (Mi smo dobili podatke od osebe, o kateri nimamo povoda misliti, da ni povsem zanesljiva. Op. uredništva.)

Na to je občinski svet sklenil, da se pritoži na e. kr. upravno sodišče zoper odlok vis. e. kr. ministerstva za notranje stvari, ki odreja razveljavljenje sklepa o samoslovenskih uličnih napisih.

Sprejel se je tudi predlog poročevalca gospoda e. kr. notarja Plantana, da se imajo nabiti izključno samoslovenski ulični napisi, da se tako obvaruje slovenski značaj bele Ljubljane!!

* Snega imajo na Kranjskem vedno dovolj, tembolj pa (posebno v Ljubljani) primakuje ledu. Radi snega včerajšnji vrliški vlak ni privozil v Ljubljano.

* Iz št. Petra na Krasu nam pišejo: »Sentpeterski samec« prirede dne 11. februarja t. l. v prostorih g. Gerzine (goštilna Šlegel) plesni venček, čegar dohodki so namenjeni družbi sv. Cirila in Metoda. Med plesom bo svirala godba na lok. Odbor se potrudi, da se bodo zabavali tudi neplešaleci. Vabila se bodo razpošiljala v kratkem toliko domačinom kolikor rodoljubom v okolici. Z ozirom na plemenit namen je pričakovati velike udeležbe.

* Akademija slovenske drame in opere se bo vršila dne 17. februarja na korist penzijskemu fondu členov slovenskega gledališča v Ljubljani. Členi slovenske drame in opere vsekako zaslužijo in tudi nujno potrebno je, da se s 1000. predstavo začne misliti tudi na bodočnost teh členov, da ne bodo v starosti in onemoglosti tudi pozabljeni in zapuščeni v vsakem oziru. Akademiji želimo najlepšega uspeha v proizvajanju zabavnih točk, pa tudi (in to še prav posebno) obile gmotne pomoči za temelj penzijskemu fondu.

* Nezgodav e. in kr. žrebčarni na Selu pri Ljubljani. Minolo soboto se je vršilo običajno pregledovanje žrebcev na dvorišču e. in kr. vojašnice na Selu pri Ljubljani. Že je bilo polovica konj pregledanih, ko je vojak-prostak M. J. priveč na uzdi težkega žreba pingavske pasmi. Malo je zdiral z njim po pešeni poti, v tistem trenotju pa se je žrebec vspel po bliskovo in svojega vodnika loputnil z viška s prednjema kopitoma po prsni. Hipoma je vojak ležal na tleh, precej zopet ustal, ali zvrtilo se mu je in na pomoč pritekli tovariši so ga odvedli

z dvorišča. Kake posledice bo imela ta neizgoda, se še ne ve.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je imela v l. 1899, 1213 bolnikov. Od teh jih je bilo iz Krajuske 1054, iz Hrvaške 31, iz Primorske 22, iz Štajerske 20, ostali so bili iz drugih kronovin. Ozdravljenih je bilo 846, zboljanih 229, neozdravljivih 27, umrlo jih je 46, v oskrbovanju jih je ostalo 65.

Vesti iz Štajerske.

— Pobegnili sta iz Maribora dva gimnazijca Fran Kokalj in Anton Kakorš. Ali sta se morda tako navdušila za junaške Bure, da jih hočeta videti na lastne oči in deliti njihovo slavo in morda tudi njihovo — zlato?!

— Tudi ta ni bila slaba! V »Slovenec« čitamo: To je bil včeraj dirindaj v poštnem vlaku južne železnice. V III. razred je stopil v bližini Celja neki mož v vidni razburjenosti. Plašne poglede je pošiljal na koveček, katerega je prinesel seboj. Iz kovčka se je širil sumljiv duh. Vsi potniki v vozu so bili prepričani, da je plašni mož — morilec in da ima v kovčku zaprto svojo žrtev. V bližini Gradea je hotel mož izstopiti, a potniki so ga zadržali in izročili policiji. Na kolodvoru so odprli koveček. Iz kovčka je širil neopisen smrad. Poliesji so se morali prijeti za nos, v kovčku pa so bili veliki kosi pokvarjenega — štajerskega sira. Bil je mrlič, v njem pa polno življenja!

Razne vesti.

Zelo občutno smolo je imela te dni mestna občina B. na Vestfalskem. V okrožnem mestecu B. živi namreč neki jako bogat star zdravnik. V zadnjem času se je pritožil na magistratu proti davku na vodo, a posledica te pritožbe je bila le-ta, da mu je magistrat — menda zbog premalo vestnega prečitavanja njegove tožbe — naložil še večji davek. Na to pa je stari gospod povabil mestne občinske gospode v svoje stanovanje. Tam jim je pa pokazal neko listino s prošnjo, da jo prečitajo. Bila je pa to njegova oporoka, v kateri je mestu volil 450.000 mark. Ko so gospodje prečitali dragoceno listino, vzeli jo je iz rok, raztrgal jo je na drobne kosce in te je takoj vrnil v ogenj. »Tako, kakor vi meni, tako jaz vam«. Umevno je, da zbog tega dogodka vlada v mestecu veliko razburjenje.

Ukradena soha. V Madridu je bila 16. t. m. ukradena soha marquisa Pontesas. Ta soha je stala v sredini mesta na zelo živahnem kraju in madridska policija si sedaj razbija glavo kdo in na kak način je bila ukradena lepa soha, ki je pa sedaj gotovo že le še razdrobljena ruda in prodana. K taki tatvini pač treba ne le tatinskih rok, marveč tudi tatinske — genijalnosti.

Madridski tatovi. Zgoraj poročamo o sohi, ki je bila s sredine mesta madridskega ukradena, ter pristavili, da je gotovo že prodana kakor razdrobljena ruda. No, danes moramo poročati, da je bila pač prodana, a nikakor ne v kosih, marveč — cela! Kupil jo je od tatu neki starinar za 30 peset. Ko je ta soha izginila, bili so madridski dnevniki polni zaničljivih in sramotljivih član- kov, na račun madridske policije seveda. Ali kako so se čudili dobri Madridčani, ko so čez tri dni uzrli soho zopet na njenem mestu na vodnjaku trga »Plaza Pontejos«! Ugibalo se je na sto strani in policija je trdila, da je to le šala kakega dovtipneža. No, skoro pa se je izvedela resnica.

Detektivi so namreč zasledili soho pri onem starinarju, ter jo po delaveh zopet dali postaviti na nje prejšnje mesto. Ker dotični starinar uživa najboljši ime mej ljudmi, se mu pač nič ne zgodi, ker trdi, da Pontejoza ni poznal. V Madridu vlada velika veselost zbog tega dogodka, policija pa je besna same jeze. Sicer pa je Madrid torišče tatov, pred katerimi ni varna nobena stvar in makari da je pritrjena z žebliem. Često se događa, da so porezane in odnešene brzojavne in telefonske žice. Tako se je zgodilo zadnjič ministrskemu predsedniku Silveia; prav ko je v svoj privatni telefon govoril neko važno informacijo, prerezali so mu tatovi telefonske žice ter jih odnesli. Madridski tatovi bi torej lahko ustanovili svojo — visoko šolo.

Brzojavna poročila.

Profesor Knoll umrl.

DUNAJ 31. (K. B.) Tukaj je umrl danes v jutro dvorni svetnik profesor Knoll. Časništvo in okrožnica ministra-predsednika Koerberja.

DUNAJ 31. (K. B.) Listi raznih političnih strank hvalijo okrožnico ministra-predsednika šefom deželnih uprav ter opozarjajo na moderne nazore te naredbe, ki obsega toliko izvrstnih misli in vspodbud. Vsebinska naredba jamči, da jo občinstvo prejme z navdušenjem; ista se vjema s programatično izjavo vlade.

Stavka na Šileskem.

OPAVA 30. (K. B.) Razmere v Ostrovsko-karvinskem okraju so se znatno poslabšale; zlasti v poslednjem reviru, kjer je bil obrat že malone normalen, so delavci zopet v polni stavki.

Angleški parlament.

LONDON 30. (K. B.) Campbell-Baverman nadaljuje v zbornici poslancev svoj govor ter izraža, da je pripravljen potegovati se z vsemi močmi za nadaljevanje vojne, da bi bila kakor hitro mogoče zagotovljena integriteta kraljičine vlasti ter bi prišli do uspešnega zaključka; vendar da mora obsojati vlado, ki je na krmilu, zlasti z ozirom na politiko v južni Afriki ter zaradi pomanjkljivih priprav glede vojaških potreb. Govornik meni, da so baš sedaj napadi na vlado nemešni. Kdor jo hoče napadati, naj jo napada sedaj. Govornik graja postopanje vlade nasproti lojalnim Holandcem kapske naselbine; isto da ni bilo pripravno, da bi ohranilo dobro mišljenje istih, ki je potrebno v to, da se zagotovi boljša bodočnost.

Italijansko-turški spor.

CARIGRAD 31. (K. B.) Italijansko poslanstvo je poslalo včeraj turški vladi ultimatum, ki pravi, da italijansko poslanstvo pretrže diplomatske zveze, ako Silvija Gemelli ne bo do danes, v sredo, svobodna. Tukaj mislijo, da visoka porta ne dopusti, da bi prišlo tako daleč, ampak da osvobodi imenovano dekle.

Angleški prestolni govor.

LONDON 30. (K. B.) Prestolni govor, s katerim so otvorili danes parlament, konstatira, da je, razven prelomljenega miru v južni Afriki, razmerje z ostalimi državami prijateljsko. Prestolni govor hvali junaštvo in požrtvovalnost vojaštva ter patrijotizem in lojalnost podanikov, ki sta se o južnoafriški vojni pokazala v vseh delih države ter izraža zaupanje, da bodo državljani vstrajali v svojih naporih, dokler ne bo vojna dovršena zmagonosno. Prestolni govor naznanja, da se izdatki za vojsko, zlasti za mornarico in varstvo obali, znatno pomnože.

Vojna v južni Afriki.

Graja na naslov angleške vlade.

LONDON 30. (K. B.) Amendement (spremembeni predlog) k adresi, kakor ga je v imenu opozicije v zbornici poslancev predložil lord Edmund Fitzmaurice, je dobil glede razpravljanja o njem prednost pred vsemi ostalimi spremembnimi predlogi. Isti obžaljuje, da je vladi v južnoafriških stvarih in v pripravljanju za vojno nedostajalo strokovnega znanja, predvidnosti in razsodnosti.

Brigada Lyttleton ni zgbujena.

LONDON 30. (K. B.) »Reuterjeva poslovnica« je izvedela, da je brigada Dundonala v soboto prispela do južne obale reke Tugele. Brigada Lyttleton še stoji na svojem prejšnjem mestu.

Angleži zasedli Trebns.

LONDON 30. (K. B.) »Reuterjeva pisarna« javlja iz Sterksstrooma dne 26. t. m.: Kolona, kateri zapoveduje general Telikeny, vrhovni poveljnik 6. divizije, je zasedla kraj Thebns, ki leži na železnici med Steinburgom in Naunportom. Tukaj upajo, da Generala Gataere in Telikeny kmalu združita svoje čete.

Boerska tovarna za granate razdrta.

LONDON 30. (K. B.) Včerajšnji listi so priobčili to-le brzojavko iz Durbana: Begunee iz Johannesburga javlja, da je tovarna za granate v Johannesburgu porušena. To da pomenja za Boerce nenadomestljivo zgubo.

Amerikanci — prijatelji Boercev. Mac Kynley naj posreduje.

NEW YORK 30. (K. B.) »Reuter« javlja: Sinoči je bil v Grand Central Palace izredno dobro obiskan shod prijateljev Boercev, katerega se je udeležilo tudi več členov kongresa. Govorniki so izjavljali, da se je Boereem vojna usilila. Ko so govorniki omenjali angleško-amerikansko zvezo, je začelo občinstvo sikati. Zbor je soglasno sprejel dve

resoluciji, ki pravita, da Boerici pogodbo od leta 1884. niso zgubili pravice, da upravljajo sami v lastnih stvarih, ter pozivata Mac Kynleya, da ponudi svoje posredovanje. Za bolne in ranjene Boerce so nabrali pettisoč dolarjev.

Trgovina in promet.

Klavzula.

V splitskem »Jedinstvu« čitamo: Javili smo, da avstrijska vlada o obnovljanju trgovinske pogodbe z Italijo ne obnovi klavzule. Uverjajo nas, da je tako; pišejo, govore — vse, kar hočete, vendar nas vsa ta zatrjevanja ne smejo zazibati v sladek sen. Kaj vemo mi? Tudi prvokrat smo bili žrtvovani, mislimo, potrebam splošne politike. Naša država, mislimo, je storila uslugo Italiji-zaveznici. Take usluge niso v diplomaciji ni redke, ni čudne. Ne mislimo, ne verujemo, da bomo zopet žrtvovani, ali ne izključujemo možnosti, da bi v zadnji čas zopet kakiz oziri, videki, potrebe, ali kar si bode, velike politike mogli zahtevati, naj bomo zopet žrtvovani. Vprašanje: ali se, ali se ne obnovi klavzula, je življensko za nas. Do sedaj smo propadali, po ponovnem obnovljanju bi propali konečno in za vedno. Zato pa — in naj nas uverjajo kolikor hočejo — ne smemo nehati z izjavljanji proti njej, ter moremo zahtevati vedno, da se klavzula ne obnovi!

Leta 1892. je Avstro-Ogerska sklenila trgovsko-pomorsko pogodbo, v kateri je bila dana olajšava uvozu italijanskih vin v našo monarhijo. Dotični pogodbeni zakon od dne 10. avgusta 1892. ter 1. decembra 1892. se glasi glede na uvoz italijanskih vin: Lombardska, benečanska, srednjeitalijanska, neapolitansko in sicijanska ter navadna pijemonteška vina se morejo — ako dohajajo v sodih — po suhem ali po morju uvažati v carinsko linijo Avstro-Ogerske po carinarski postavki 3 gld. 20 nvč. v zlatu avstrijske vrednosti na 100 kg. Zahteva se, da vina morajo biti naravna. No, ta zahteva ne velja dosti, ko je dovoljeno, da se v Italiji izdajajo spricevala o čistosti vina, ne pa v Avstro-Ogerski. Na ta način morejo Italijani naše trgovce slepariti kolikor jim drago, saj se ve, da se v Italiji prireja mnogo ponarejenega vina.

Sladkorna industrija.

Naša sladkorna industrija je imela do pred malo časa v Kanadi in v Zjedinenih državah v severni Ameriki hvaležno polje. Te polje zgublamo sedaj bolj in bolj, kajti obe deželi čuvata skrbno svojo domačo obrt. Tudi v južni Ameriki nam domačini bolj in bolj izpodmikajo tla. Podobno se nam godi v Egiptu, kjer nastajajo ob Nilu vedno nove sladkorne tovarne. Edina tolažba leži v dejstvu, da nam je zagotovljeno angleško tržišče. Angleške rafinerije, ki so nekdanj najbolj slovele na vsem svetu, ne morejo več konkurirati z našimi, to pa iz različnih vzrokov. Druga za drugo ustavljajo delo. Na drugi strani pa je precej gotovo, da v severni Ameriki izgubimo tržišče popolnoma. Kajti prej ali slej Amerikanci pritegnejo Kubo v svojo carinsko zvezo in takrat bo ta rajski otok vsa Ameriko lahko preskrboval s svojim sladkorjem.

Papirna industrija.

Na Nemškem so cene papirju vsake vrste poskočile. To je pripisati visokim cenam premoga, lesa in surovin. Opomniti pa treba, da so bile nedavno cene nekaterih vrst papirja neavadno nizke. Papir, ki je stal pred 10 leti 82 mark po 100 kg., se je nedavno prodajal za 20 mark, to pa vsled popolnejših strojev in novih surovin, iz katerih so zadnji čas izdelovali papir. — Avstrijski tovarnarji, in sicer 22 največjih fabrikantov, so poslali udeležencem skupno okrožnico, v kateri naglašajo, da z ozirom na visoko obrestno mero o plačevanju ne bodo mogli več dovoljevati nenavadno dolgih odlogov, ampak da morajo zahtevati v trgovini običajne obroke.

Cena srebru.

Kakor javljajo iz Londona, je zadnjih deset dni cena srebru porasla od 27¹/₁₆. To je pripisati spekulaciji. Vlada indijskih naselbin bo namreč v kratkem morala nakupiti velike količine srebra, katere rabi za kovanje srebrnega denarja. V to je primorana, ker so vsled gladi in epidemij dohodki zadnji čas ostali daleč pod navadno višino in zatiranje lakota v Indiji stane neznanske svote. V državnem zakladu je še le 8.000.000 rupij. Tako žalostno ni bilo finančijelno stanje indijskih naselbin še nikoli. Ako vlada noče

provzročiti poloma na polju trgovine in finance, mora za sedaj počakati z ureditvijo zlate valute ter kovati z nova srebrne rupije. Od todi večja cena srebru.

Denarni trg.

Na javnem dunajskem trgu je dovolj denarja na razpolago ter je vsled tega nekoliko padla cena istemu. Stavki za bančne akcepte prve vrste so bili 4¹/₈ do 4¹/₄ %. Gibanje na glavnem zavodu avstro-ogerske banke glede vlog in zapadlosti jako omejeno.

Cene nepremočljivih tkanin.

Tovarnarji te stroke v vsej Avstro-ogerski so sklenili, da z ozirom na zvišanje cen surovin, kemikalijam in premoga zvišajo ceno vsem svojim izdelkom za 15 %. Te nove cene stopijo v veljavo s 1. februarjem t. l.

Ogerska moka.

Z Budimpešte javljajo z dne 28. t. m.: Početkom minolega tedna je kupčija malo oživela, a pozneje je postalo zopet vse mirno.

Najnižje cene pšenične moke so bile: št. 0. kron 25.80, št. 1. kron 24.40, št. 2. kron 23.—, št. 3. kron 21.80, št. 4. kron 21.20, št. 5. kron 20.50, št. 6. kron 19.20, št. 7. kron 16.20, št. 8. kron 11.40. — Pšenični otrobi kron 8.80.

Ržena moka: št. 0. kron 21.80, št. 0/I. kron 21, št. I. kron 19.80, št. II. kron 18.20, št. III. kron 15.

Vse franco Budimpešta, za 100 klg., z vrečo vred.

Dražba nepremičnin.

Na c. kr. okrajno sodišču za civ. stvari v Trstu v izbi št. 38, dne 13. marca 1900. predpoludne ob 9. uri. — Zahteva Mihael Sošič z Opčin po dr. M. Pretnerju, odvetniku v Trstu.

Predmet: ²/₂₄ nepremičnin pod tab. št. 2490, 2491, 2492, 2495, 2496, 2497, 2498, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504 in 2505 na Opčinah. — Vrednost: 1198.73 kron. — Najmanjši ponudek: 799.16 kron.

Glavna skladišča.

Dne 27. januarja t. l. je bilo na tržanih glavnih skladiščih 320.537 q. blaga, in sicer 152.089 q. sladkorja, 16.690 q. žita, 11.920 g. kave, 5583 q. olja, 24.944 p. vina, 24.174 q. južnega sadja, 3570 q. kož, 6155 q. šišek, 16.210 q. kolofonija in 11.997 q. premoga.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 31. Pšenica za oktober K. 7.90 do 7.91. Pšenica za april K. 7.76 do 7.77 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.43 do 6.44. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 4.97 do 4.98. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.06 do 5.07.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno. Prodaja: 25.000 met. st. komaj obdržano. Vreme: megla.

Hamburg 31. Trg za kavo. Santos good average za mare 35.75 za maj 36.50, za september 37.50, za december 38.25 Denar.

Havre 31. Kava Santos good average za januar 50 k. frankov 43.—, za maj 50 k. frankov 44.—.

Dunajska borza dne 31. januarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.90	99.60
„ „ v srebru	99.20	99.55
Avstrijska renta v zlatu	98.90	98.90
„ „ kronah 4%	98.65	98.65
Kreditne akcije	234.25	235.40
London 10 Lsr.	242.15	242.20
20 mark	23.62	23.62
Napoleoni	19.21	19.22
100 italijanskih lir	89.75	89.80
Cekini	11.39	11.42

Sladničarna in pekarna HENRIK STIBIEL-A

TRST - Piazza S. Giacomo št. 3, Corso - TRST
priporoča za pustni čas svoj veliki izbor vsakvrstnega najfinijejega peciva in sicer za poroke, pojedine, krste, pogostovanja kakor, sladčice, konfete, čokolado, fine pijače: rozoljo, marsala, malaga, ciper, rum itd. itd.

Velika pekarna, kruh vedno svež.
Sprejemo naročbe od zasebnikov za vsakovrstno pecivo. Postrežba točna. Cene nizke.

Proti kašlju,
griboolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepoved-
nikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škafličah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.

Priloh in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Cervinjan, Benetke
8.25 - brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 - " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9. - " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 - post.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Cervinjan, Benetke
4.35 - " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 - " "	Benetke (via Cervinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 - post.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč.	brzovl. Kormin
8.15 - " "	Dunaj, zveza s Pešom, Reko
8.45 - meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 - " "	do Münzschlaga
6.10 - " "	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. m.š.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33 - " "	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 - brzovl.	iz Kormina
9.28 - " "	Dunaj, zveza s Pešto, Mühim
10.25 - post.	Dunaj, zveza z Reko
10.40 - brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20 - omn.	iz Benetk (via Cervinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.30 - brzovl.	iz Italije preko Kormina
9. - " "	Dunaj, zveza z Reko
11.35 - omn.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 - " "	Herpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Herpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 - brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.20 - " "	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 - " "	Pulj, Rovinj
11.15 - " "	Herpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 - brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 - " "	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp.	1.53, 6.25 pop. preko Cervinjana v Italijo
10.42 - " "	in 10.48 zveč do Cervinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp.	5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Cervinjana, 1.35 pop. iz Cervinjana.
--------------------	--

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljce preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote. Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8, 10, - predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (posta), 9.20, 12 (posta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (posta) predp.; 1.30, 3.30 (posta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (posta), 9.30, 12 (posta) predp.; 3, - 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8, - 9.30 (posta) predp., 2, - 3.45 (posta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (posta) 3, - 4.15 (posta) pop. Dohod 6.45, 9, - (posta) predp. 1.30, 3, - (posta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (posta), 5, - pop. Dohod: 6.45, 9, - (posta) predp., 4, - (posta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3, - pop. Dohod preko Izole 6.30, 7, - predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7, - zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod 6, - zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga s omejenim poročstvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavezanec sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na ukupno po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10-12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11-12 dopoldne in vsaki četrtek od 3-4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Pozor!

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporočam svojo bogato zalogo in prodajnico vsakovrstnega jedilnega blaga, ki se nahaja v ulici Pilone št. 4, vogal ulica Giulia. Blago najboljših vrst in vedno sveže. Cene zmerne in postrežba točna.

Razpošiljam blago tudi po pošti na deželo.

Priporočuje se za mnogobrojne naročbe, beležim spoštovanjem udani

Hanibal Škerlj
trgovec.

PENELOPE baronesa RALLI

roj. PETROCOCCHINO

je umrla danes ob 7. uri zvečer v dobi 80 let, previdena z sv. zakramenti za umirajoče.

Podpisani, potrjeni od velike žalosti, naznanjajo to nenadomestno zgubo tudi v imenu drugih sorodnikov vsem prijateljem in znancem.

Prenos zemskih ostankov se bo vršil dne 2. februarja ob 11. predpoludne naravnost na pokopališče.

Trst, dne 30. januarja 1900.

Aglata de Manussi roj. baronesa Ralli

Pavel baron Ralli

Cimone baron Ralli

Štefan baron Ralli

sinovi.

Ambrož, Marija, Penelope, Pavla barona Ralli, Ambrož, Peter, Ivan, Štefana barona Ralli unuki.

Aleksander dr. Manussi de Ohabitza

z. et.

Katarina baronesa Ralli roj. Ralli.

Argentina baronesa Ralli roj. Scaramanga

nevesti.

To naznanilo služi kakor direktno obveščanje.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunau na Bavarskem.

Priporočajo svoja 6-kratno odlikovana no. vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in zaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod iščejo.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Gräde, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Pahor Ivan v ulici Conti št. 2 ima pekarno in sladničarno. Svež kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pečivo. Postrežba točna.

Petje najslavnejših umetnikov

Najboljša domača zabava

— so —

FONOGRAFI

NAJIMENITNEJŠIMI CILINDRI

The Anglo-Italian Commerce-Company v Milano.

Izključno zastopstvo za Avstro-Ogersko ima:

Premovani grafični zavod E. Freisinger

v Trstu, Corso št. 2.

Predavanja najslavnejših profesorjev

Orkestralne in druge godbe

Govori in deklamacije izvrstnih dramatikov

POZOR!!

Čast mi je naznanjati slavnemu slov. občinstvu osobito pa Svetoivančanom, da sem povsem preuredil svojo poznano trgovino z jestvinami, ter jo preskrbel z vsem v to stroko spadajočimi predmeti kakor: olje, kisa, mila, cikorije (tudi sv. Cirila in Metoda), čokolado, kakao, vžigalice sv. Cirila in Metoda, kruh, sveče, otrobi, oves ter sploh vseh jestvin.

Različne fine vina v buteljkah.

Vse sveže in po najnižjih cenah.

Na zahtevo se kupljeno blago pošilja na dom. — Nadejaje se obile podpore od strani svojih sonarodnjakov se beleži udani

Nazarij Grižon

v Trstu, ulica Giulia št. 64.

Nova drogerija

DRAGOTIN-A JENULL

v Trstu, Via Geppa vogal Via Carradori 6. je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Priporočati zlasti vse predmete za čiščenje, barvanje in zboljšanje vina. Specialiteta v zdravih za govejo živino, konje, prešice itd., razkužilo proti bubonični kugi, raz- kužljiva mila in razkužilji prah za oblažiti zrak v vodnikih, straniščah, jamah itd. Za svečnice velik izbor sveč iz pristnega voska kakor tudi barvane sveče. Sprejemam naročbe za slikanje svetnikov itd. na svečah.

Vse po nizkih cenah. Oziraje se na svoje 26-letno službovanje v drogerijah v ulici Ghega in Benvenuto ter obljube točno in pošteno postrežbo se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Spoštovanjem
Dragotin Jenull.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge biaziti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valentiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, kajr je malo več.

Dne 30. decembra 1899.

odprl sem nov

Restaurant Centrale Pilsen

v Via Torrente št. 10

z vrtom in keglščem, razsvetljenim z elektr. lučjo Plzensko pivo iz zadržane pivovarne v Plznu in bavorske Reichenbrau v Kulmbachu.

Tu- in inozemska vina prve vrste. Izvrstna kuhinja. Točna postrežba. Zmerne cene.

Rafael Güttner

voditelj.

Zaloga vina F. Petech

TRST. - Via delle Poste št. 10.

Istrska in dalmatinska vina iz najslovesnejših klet. Cene brez konkurence, blago pristno in najboljše kakovosti. Istrsko novo fino 30, boljše 32. Dalmatinsko fino 30, Opollo novo fino 32 v vsakej množini v sodčih in buteljkah od litra naprej franco na dom na katerikoli kraj mesta. Izven mesta franco užitninskega davka. Naročbe v zalogi ali s pošto dopisnico.

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 22. do 28. januarja

Jako zanimivo potovanje po mestu Florenciji, najlepšem mestu Italije. Palača Pitti Ulice galerije itd. 50 podob 50.

Vstopnina 20, otroci 10 kr.

„Slavisches Echo“

nezavisno glasilo za politiko, narodno gospodarstvo, znanstvo in umetnost, izhaja na Dunaju od novega leta 1900 kot tednik vsako soboto na 12-16 straneh ter stoji na leto 6 gld., na pol l. 3 gld. na četrt leta 1.50 gld.

„Slavisches Echo“ ima namea, brniti u nanševin zgodovniska državna prava slovanskih narodov ter dokazovati, da spadajo dristano in moralno v isto vrsto z drugimi vaskimi narodi. Pridobil si je sotrudnikov, priznanih sil, med vsemi slovanskimi narodi.

„Slavisches Echo“ ima in sprejmlje in serate solidnih slovanskih in drugorodnih firm, ki so navezani na razne dežele.

Uredništvo in upravnistvo „Slavisches Echo“ na Dunaju.

Eugengasse 37., Wien X.

Gostilna „Gambrinus“

v ulici Rossetti je odprta do 4. ure zjutraj vsakokrat, kadar je v gledališču Rossetti ples

Anton Kramberger.

M. AITE

Trgovina manifaktunega blaga

Trst. Via Nuova Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenjenim odjemalcem, da sem prejel za pustni čas velik izbor snovij za plesne obleke in maskeradne prilike z vsemi dotičnimi okraski, trakovi itd. — Novodolši izbor črnih snovij za obleke za ples, koncerte itd. za moške obleke.

Sprejemam naročbe za izgotavljenje oblek vseh vrst za moške kakor: bonžur, frak, salonske obleke itd. po najnovejši modi z največjo natanosjo in po jako nizkih cenah — Zaloga raznovrstnih snovij za zastave in velik izbor društvenih znakov kakor tudi raznovrstni manifakturi predmeti za pustni čas. Nadejaje se blagohotne podpore cenjenih mojih odjemnikov. beležim najudaneje

M. Aite.